

7/76155 68-74

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve Eőėdüm Genel Mėdėrlėėđ

Sayı : Z-72763276-610-35440932
Konu : Yazılı soru őnergesi / Sn. Muazzez
Orhan Iőık 7/76155

TŐRKİYE BŐYŐK MİLETT MECLİŐİ BAŐKANLIĐINA

İlgi : 29.12.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1140437 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Iőık'ın 7/76155 sayılı yazılı soru őnergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 1

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35440932 sayılı yazının ekidir)

VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUATZZEZ ORHAN IŐIK'IN 7/76155 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

BM Engelli Haklarına İlişkin SözlöŐmenin imzalanmasının 12. yılı geride bırakılırken Türkiye’de engellilere yönelik sözlöŐmenin genel ilkelerinin gereği olan; fırsat eŐitliĐi engelliler için saĐlanamamıŐ, engellilere yönelik sistematik ayrımcılık önlenememiŐ, engellilerin tüm yaŐam alanlarına tam ve etkin katılımı için gerekli koŐullar oluŐturulamamıŐtır. Yine engelliler arasında da kadın-erkek eŐitliĐi tam olarak sağlanmadığı gibi; engelli çocukların her açıdan tüm risklere karŐı korunması için gerekli mekanizmalar kurulamamıŐ ve insanlık onuru ve bireysel özerklik ilkesinin gereği yerine getirilememiŐtır.

Türkiye’de engellilerin sayılarına ilişkin biröok baŐlıkta veri ya hiç yoktur ya da güncel veri yoktur. Engellilere ilişkin “insan hakları yaklaşımının” yerleşik olmaması, bütüncül bir bakıŐ açısı ve politika ile meselenin ele alınmaması; geleneksel olumsuz yaklaşımları, salt tıbbi yaklaşımları egemen kılmaktadır. Engellilerin hakları insan hakları mücadelesinin bir bileŐeni olarak görülmeli ve engellilere yönelik kurumsal hizmetler sosyal devlet olmanın gereği olarak derhal yerine getirilmelidir.

BM Engelli Hakları SözlöŐmesi 28. maddesi engelliler için “Yeterli YaŐam Standardı Sosyal Korunmanın” sağlanmasını devletlerin yükümlölükleri arasında saymıŐtır. Bu kapsamda barınma ve toplu konut uygulamalarından yararlanma hakkı düzenlenmiŐtır. Devletlerin hem kamu hizmetleri sunumunu hem de bu alanda istatistik üretilmesini taahhüt ettikleri de bilinmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) Bakanlığınız görev alanında olan tüm yerleŐke ve binalar (konsolosluk ve elöilikler dahil) tüm engel gruplarının erişilebilirliğine uygun mudur?
- 2) Bakanlığınızın internet sitesi ve e-devlet uygulamaları kaç yıl içerisinde engelliler için de “e-erişilebilir” olacaktır?
- 3) EriŐilebilirlik için uygun olmayan mekan ve alanlar (WC, Merdiven, Asansör, Yol ve Geçitler, Otoparklar, UlaŐım Servisleri ve diğer ilgili yerler) hangi süre içerisinde erişilebilir hale getirilecektir?
- 4) Bakanlığınız bünyesinde kaç işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir? Hangi illerde işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir?
- 5) Bakanlığınız kapsamında yasal istihdam kotası doluluk oranı nedir? Yasal olarak doldurulması zorunlu olan kotanın doldurulmama gereköeleri nelerdir?
- 6) Bakanlığınız kapsamında őube müdürü ve üzeri kadrolarda kaç engelli istihdam edilmektedir?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35440932 sayılı yazının ekidir)

- 7) Bakanlığınız görev kapsamındaki mevzuatın işaret dili ve Braille ile yaygınlaőtırılması çalışmalarını planlıyor musunuz?
- 8) 2016-2022 yılları arasında Türkiye'nin Suriye'deki savaşta desteklediği gruplardan savaşta çatıőmalar nedeniyle engelli kalan kiői sayısı kaçtır? Bu kiőilere hangi destek ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir?
- 9) 2020-2022 yıllarında Türkiye'nin Libya'daki savaşta desteklediği gruplardan savaşta çatıőmalar nedeniyle engelli kalan kiői sayısı kaçtır? Bu kiőilere hangi destek ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir?
- 10) Son 10 yıl içerisinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nce engellilere yönelik iőlenen suçlar ve ayrımcılık nedeniyle Türkiye hakkında verilen karar sayısı kaçtır?

YANIT:

Bakanlığımın yurtiçinde hizmet verdiği binaların tamamında iç ve dış mekanlarda engellilerin sorunsuz erişimi sağlanmışır. Ayrıca, vatandaşlarımıza hizmet veren yurtdışındaki temsilciliklerimizin yerleşik oldukları binalarda engellilerin kolay erişimi için gerekli düzenlemeler yapılmışır.

Engelli bireylerin Bakanlığımın internet sitesine ve e-devlet uygulamalarına erişimine imkân sağlayacak teknik düzenlemelerin yapılmasına yönelik çalışmalar kapsamında internet sitemizin mobil uygulaması görme engelli bireyler tarafından kullanılmakta olan Bas-Konuő (Tap-Talk) uygulamasına yüzde 80 oranında uyumlu hale getirilmiş olup, bu yöndeki çalışmalarımız devam etmektedir.

Diğer uygulamalarımız ve Bakanlığımın internet sitesi de engelli bireylerin erişimine ilişkin teknik standartlara uygun şekilde gözden geçirilmektedir.

Bakanlığım merkez teşkilatında 657 sayılı DMK'na bağlı 995 devlet memuru (sürekli görevle yurtdışına atananlar hariç) ve 327 işçi görev yapmaktadır. Engelli devlet memuru sayısı 39 olup, toplam memur sayısına oranı % 4, engelli işçi sayısı 18 olup, toplam işçi sayısına oranı % 5,5'tir. Böylelikle, %4 olan yasal istihdam kotası doldurulmuştur.

Bakanlığımda işaret dili bilen 1 personel bulunmaktadır. Konsolosluk Çağrı Merkezi de işaret dili ile hizmet vermeye başlamışır.